

**INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH
PŘEDPÍSECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH**

SBÍRKA ZÁKONŮ 2020

Částka 139 – čís. 348

Nález Ústavního soudu ze dne 28. července 2020 sp. zn. Pl. ÚS 24/20 ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Provodov ze dne 8. ledna 2007 č. 1/2007 o stavební uzávěře. Rozesláno 20. 8. 2020.

Částka 149 – čís. 368

Sdělení Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 31. srpna 2020 o schválení Aktualizace č. 5 Politiky územního rozvoje České republiky. Rozesláno 10. 9. 2020.

Částka 159 – čís. 393

Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního o digitální technické mapě kraje. Účinnost od 1. července 2023, s výjimkou ustanovení § 8, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023.

Částka 163 – čís. 403

Zákon, kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Zákon obsahuje v části dvacáté druhé a dvacáté třetí změnu stavebního zákona a změnu zákona o vyvlastnění. Účinnost od 1. 1. 2021.

SERIÁLOVÉ PUBLIKACE

STAVEBNÍ PRÁVO BULLETIN

Číslo 3/2020 (výběr z čísla)

STUDNIČKA, Martin. **Jednání před zahájením vyvlastňovacího řízení**

Vyvlastňovací řízení, které představuje významný zásah státní moci do vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu, by mělo vždy předcházet jednání směřující k dohodě a kompromisu zúčastněných stran. Autor v článku shrnuje základní pravidla týkající se dohody mezi vyvlastnitelem a vyvlastňovaným před zahájením vyvlastňovacího řízení.

HANÁK, Marek. **Posouzení záměru úřadem územního plánování a vazbě na formální označení stavby v předložené dokumentaci**

Stanovisko veřejného ochránce práv k posouzení záměru úřadem územního plánování ve věci formálního označení stavby v předložené dokumentaci. K dodatečnému povolení stavby nepostačuje, je-li stavba formálně označena v žádosti o povolení a projektové dokumentaci jako jedna ze staveb, které lze dle taxativního výčtu uvedeného ve stavebním zákoně v nezastavěném území umísťovat.

HANÁK, Jakub. **Kompenzace za vyvlastnění v roce 2020**

Autor se v článku zaměřuje na silné a slabé stránky stávající právní úpravy náhrad za odnětí a omezení vlastnického práva ve vyvlastňovacím řízení; ve světle rekodifikace stavebního práva doporučuje ponechání právní úpravy stanovování náhrad za vyvlastnění v současné podobě.

Pavelková, Martina. **Reklama a stavební zákon**

Stavby a zařízení pro reklamu jsou ve stavebním zákoně specifickou kategorií; jejich vymezení vychází kromě jejich stavebně technické charakteristiky i z faktické podstaty činnosti, kterou tyto objekty umožňují realizovat. Autorka se věnuje stavbám a zařízením pro reklamu v praxi stavebních úřadů, v územním plánování i navrhované právní úpravě v novém stavebním zákoně.

TUNKA, Martin. **Jak chránit nezastavěné území?**

Ochrana nezastavěného území se po roce 1989 promítla do řady právních předpisů. Autor článku se zamýšlí nad možnostmi ochrany nezastavěného území v kontextu stavebního zákona a připravované rekodifikace stavebního práva. Článek je doplněn vybranými relevantními správními rozhodnutími, která se k této problematice vztahují.

Machačková, Jana. **Návrh nového stavebního zákona – stavební řád**

Expertka na stavební právo se v článku zaměřuje na nejzásadnější změny, které přináší návrh nového stavebního zákona v procesech povolování staveb (řízení před stavebním úřadem) oproti současné právní úpravě. Zásadní změna se dotkne soustavy stavebních úřadů, povolovací procesy se redukcí na jediné řízení (řízení o povolení stavby), právní úprava řízení o odvolání je navržena na apelačním principu. Navržené změny se týkají i kolaudace staveb.

DVOŘÁK, Libor. **Rekodifikace stavebního práva a ochrana životního prostředí**

Cílem článku je nastínit hlavní změny v ochraně životního prostředí, které má přinést rekodifikace stavebního práva. I když vládní návrh nového stavebního zákona a návrh změnového zákona posilují aspekty ochrany životního prostředí,

bylo by podle autora vhodné odsunout nabytí účinnosti stavebního zákona o 2 až 3 roky, aby byla dána dostatečná legisvakanní lhůta umožňující všem budoucím adresátům upravit se na novou právní úpravu.

ePRAVO. CZ

POŘÍZEK, Jan. **Problematický přezkum závazného stanoviska dotčeného orgánu**

Problematika přezkumu závazného stanoviska dotčeného orgánu pohledem účastníků řízení (mimo žadatele) a možnosti jeho přezkumu.

[epravo.cz, on-line, 26. 11. 2020]

ŘEZNÍČEK, David. **K zásadě rovnosti účastníků ve správním řízení**

Autor se zabývá formálními nedostatky při vedení správního řízení, které vedou k porušení zásady rovnosti účastníků řízení, a ve svém důsledku mohou zatížit správní řízení vadou, jež zakládá nesprávné rozhodnutí ve věci.

[epravo.cz, on-line, 26. 11. 2020]

ODROBINOVÁ, Veronika – GARGOŠOVÁ, Sabina. **Nahlížení do spisů ve správním řízení**

Nahlížení do spisů – účastníci řízení, nahlížení do spisu třetími osobami, nahlížení za účelem podání žaloby, utajované informace, výpisy a kopie, zákon o právu na informace.

[epravo.cz, on-line, 13. 11. 2020]

MONOGRAFIE

POTĚŠIL, Lukáš – HEJČ, David – RIGEL, Filip – MAREK, David **Správní řád. Komentář. 2. vydání**

Nový komentář ke správnímu řádu se svým zpracováním vymyká již vydaným publikacím, na které otevřeně navazuje. Jeho cílem je poskytnout co nejpřehlednější výklad s důrazem na využitelnost a přínosnost v praxi. Autoři v maximální možné míře přibližují relevantní a aktuální judikaturu a správní praxi a přináší zcela konkrétní odpovědi na otázky, s nimiž se praxe potýká.

[C. H. Beck, 2020, 920 s. ISBN 978-80-7400-804-7]

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

NAPROSTÉ SELHÁNÍ ÚŘADŮ U STAVBY ŽELEZNIČNÍHO NOVÉHO SPOJENÍ V PRAZE

Železniční Nové spojení Praha hl. n., Masarykovo n. – Libeň, Vysočany, Holešovice je podle ombudsmana tristní ukázkou selhání orgánů státní správy na všech úrovních. Současně ukazuje nedostatky právní úpravy. Ta nepočítá s možností řešit případy staveb a provozů, na nichž je silný veřejný zájem, které ale ani po realizaci protihlukových opatření nespĺňují hygienické limity hluku, a je zjevné, že je ani do budoucna nebudou splňovat. V každém případě je ale podle ombudsmana nepřijatelné, aby úřady déle než deset let umožňovaly využívat nezkolaudovatelnou stavbu opakovaným povolováním zkušebního provozu.

Už déle než 10 let je provoz železniční trati „Nové spojení Praha hl. n., Masarykovo n. – Libeň, Vysočany, Holešovice“ umožněn opakovaným prodlužováním zkušebního provozu, protože stavba nespĺňuje současné hlukové limity, nelze ji zkolaudovat a uvést do řádného provozu. K opakovanému povolování zkušebního provozu navíc docházelo pouze neformálním zápisem podle drážních předpisů, nikoli podle stavebního zákona a ve formě rozhodnutí podle správního řádu. Lidem dotčeným nadměrným hlukem z provozu tak úřady dlouhá léta ztěžovaly možnost bránit se.

Drážní úřad neakceptoval doporučení ombudsmana, aby další žádosti o povolení zkušebního provozu projednal ve správním řízení. Přitom pouze takový postup zajistí, že se k dalšímu provozu železniční trati vyjádří odborný orgán – Hygienická stanice hlavního města Prahy, která posoudí dopad provozu na hluk. Ministerstvo dopravy, které ombudsman žádal o zajištění nápravy, Drážní úřad podpořilo. Hygienická stanice hlavního města Prahy ombudsman vytýkal, že železniční trať „Nové spojení“ nepovažuje za novou stavbu a při měření hluku pro ni používá příznivější limity určené pro tzv. starou hlukovou zátěž.

Postup úřadů a opakované povolování zkušebního provozu neformálním zápisem rovněž znamenalo, že investor nebyl řadu let nucen provádět dodatečná opatření ke snížení hluku. Úřady se spokojily pouze s výměnou oken v okolních budovách. Ačkoli si lidé žijící v okolí stavby dlouhodobě stěžovali na překračování zákonných limitů hluku, úřady nedokázaly zajistit nápravu. Až v návaznosti na šetření ombudsmana začal stavebník (Správa železniční dopravní cesty) provádět v krátkém časovém sledu efektivní protihluková opatření na dráze, kterými se snaží odstranit nejvíce obtěžující hluk z nákladní vlakové dopravy v noční době. Instaloval kolejnicové mazníky, které mají za cíl eliminovat vysokofrekvenční zvuky, dochází k pravidelnému broušení kolejnic a stavebník rovněž plánuje montáž kolejnicových absorberů.

Své šetření ombudsman uzavřel konstatováním dlouhodobého nesprávného postupu orgánů státní správy – Drážního úřadu, Ministerstva dopravy a Hygienické stanice hlavního města Prahy. Protože úřady trvají na svých názorech a odmítají zjištěná pochybení napravit, rozhodl se ombudsman informace o případu zveřejnit. Příklad Nového spojení ukazuje nedostatky právní úpravy, které měly úřady podle ombudsmana už dávno začít řešit.

„Máme zde dopravní stavbu, kterou nelze zkolaudovat a řádně užívat, protože provoz na ní překračuje hlukové limity. Jde o významnou trať, na níž je silný veřejný zájem, a je nemyšlitelné, aby byl provoz na ní zastaven. Investor už provedl řadu protihlukových opatření, ale ta bohužel nestačí. Orgány ochrany veřejného zdraví navíc mohly za této situace už dávno iniciovat i změnu právní úpravy, která by jasně určila, jak takové zcela výjimečné případy, kde je silný veřejný zájem, řešit. Nelze akceptovat, aby úřady namísto snahy hledat řešení pouze obcházely zákon tím, že řadu let umožňují provozovat dopravní stavbu pouze ve zkušebním režimu,“ kritizuje ombudsman Stanislav Křeček úřady a současně upozorňuje na skutečnost, že nemusí jít o ojedinělý případ. Vždy se podle něj mohou objevit stavby, na nichž je vážný veřejný zájem, ale které po dokončení nespĺní hlukové limity, i když stavebník realizuje protihluková opatření. Právní předpisy

by podle ombudsmana měly pro tyto případy nabízet přijatelné (kompromisní) řešení. Podle ombudsmana by Ministerstvo zdravotnictví, jako gestor ochrany veřejného zdraví, měl legislativně řešit případy nadlimitních zdrojů hluku tak, aby v konkrétních situacích došlo k proporcionální ochraně jak veřejného zdraví osob, tak veřejného zájmu na provozu daného zdroje hluku.

Ombudsman už také léta upozorňuje na to, že by úřady měly při povolování zejména zásadních dopravních staveb důkladně zkoumat předpokládané dopady provozu mj. na veřejné zdraví a požadovat splnění hlukových limitů s dostatečnou rezervou. Měly by pamatovat na to, že plný provoz v praxi přináší vždy vyšší hlukovou zátěž, než s jakou projekt počítá. Ta se navíc v průběhu provozu nesnižuje, naopak se obvykle v čase neustále s rozvojem společnosti zvyšuje. Už při povolování projektu musí být také stanoveno, jaká protihluková opatření se budou provádět. Mělo by přitom jít vždy o „maximum možného“, tedy o všechna v daném případě proveditelná technická a organizační opatření, která omezí hluk na rozumně dosažitelnou míru. Tou je poměr mezi náklady na protihluková opatření a jejich přínos ke snížení hlukové zátěže, stanovený i s ohledem na počet fyzických osob vystavených nadlimitnímu hluku.

[Veřejný ochránce práv, tisková zpráva z 26. října 2020]

METODIKY MMR

UMISŤOVÁNÍ STAVEB PODLE § 188a STAVEBNÍHO ZÁKONA

Vzhledem k blížícímu se termínu ukončení aplikovatelnosti § 188a stavebního zákona a množícím se dotazům k jeho využití vydává Odbor stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj metodickou pomůcku k umisťování staveb s využitím § 188a stavebního zákona.

V § 188a odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) je stanoveno, že:

„na území obce nebo části území obce, která nemá platný územní plán, územní plán obce, popřípadě územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, lze do doby vydání územního plánu, nejpozději však do 31. prosince 2020, umisťovat v nezastavěném území kromě staveb, zařízení a jiných opatření uvedených v § 18 odst. 5 stavebního zákona také:

- a) stavby, pro které byly podle právních předpisů platných a účinných k 31. prosinci 2006 pravomocně povoleny stavby technické infrastruktury,*
- b) stavby podle urbanistické studie, byla-li pro území obce opatřena do 31. prosince 2006 a data o ní byla vložena do evidence územně plánovací činnosti,*
- c) stavby pro bydlení na pozemcích, které mají společnou hranici s pozemky v zastavěném území, které je tvořeno více než jedním zastavěným stavebním pozemkem,*

- d) stavby pro zemědělství s byty pro trvalé rodinné bydlení; stavba pro zemědělství může mít nejvýše tři samostatné byty, přičemž součet podlahových ploch bytů smí v tomto případě činit nejvýše jednu třetinu celkové podlahové plochy stavby, nejvýše však 300 m²,*
- e) stavby občanského vybavení na pozemcích, které mají společnou hranici s pozemky v zastavěném území; pozemek, na kterém je stavba umisťována, může mít rozlohu nejvýše 5000 m².“*

Ustanovení § 188a stavebního zákona je z hlediska systematiky stavebního zákona zařazeno mezi přechodná ustanovení a bylo do textu stavebního zákona doplněno novelou provedenou zákonem č. 191/2008 Sb., která nabyla účinnosti dnem 3. 6. 2008. Toto ustanovení bylo do zákona vloženo na základě pozměňovacího návrhu předloženého při projednávání zmíněné novely v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Ustanovení se snažilo vyjít vstříc zejména malým obcím bez územního plánu a bylo reakcí na komplikace při umisťování staveb v nezastavěném území, které v praxi přinesl tehdy ještě poměrně nový stavební zákon. Původně byla možnost umisťovat stavby podle § 188a stavebního zákona v nezastavěném území obcí bez územního plánu pouze do 31. 12. 2015. Aby i malé obce měly dostatek času pořídit územní plány a nebyl zastaven jejich rozvoj, byl tento termín následně prodloužen do 31. 12. 2020 novelou stavebního zákona č. 350/2012 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2013.

Využití § 188a stavebního zákona má zákonem stanovenou časově omezenou aplikovatelnost a je tak pouze dočasnou možností, jak umisťovat stavby v nezastavěném území. Principiálně totiž stavební zákon v souladu s Evropskou úmluvou o krajinně zakotvil zvýšenou ochranu nezastavěného území a omezil rozšiřování zástavby do nezastavěného území jednotlivými rozhodnutími o umístění stavby. Obecně se dá konstatovat, že pro umisťování staveb je nezbytné vymezit zastavitelnou plochu územním plánem nebo je umisťovat v zastavěném území obce (např. v prolukách). Prolomění přísné ochrany nezastavěného území nalezneme v § 18 odst. 5 stavebního zákona, podle kterého lze v nezastavěném území v souladu s jeho charakterem umisťovat stavby, zařízení a jiná opatření pro taxativně vymezené účely. Doplnková funkce bydlení či pobytové rekreace již však od 1. 1. 2018 není u staveb uvedených v § 18 odst. 5 stavebního zákona přípustná.

Úprava zakotvená v ustanovení § 188a představuje pouze dočasné prolomení uvedeného principu. Z dikce ustanovení § 188a stavebního zákona vyplývá, že umisťovat v nezastavěném území stavby dle § 118a stavebního zákona již od 1. 1. 2021 nebude možné. Vzhledem k tomu, že k umístění stavby nemůže dojít po tomto datu, je nezbytné, aby rozhodnutí, kterým jsou umisťovány stavby s využitím § 188a stavebního zákona, bylo vydáno do 31. 12. 2020.

Vzhledem k tomu, že ustanovení § 188a stavebního zákona je z hlediska systematiky zařazeno mezi přechodná ustanovení s časově omezenou dobou aplikace, nebylo k němu žádnou novelou stavebního zákona vloženo přechodné ustanovení, které by řešilo, jak dokončit zahájená řízení vedená podle § 188a stavebního zákona. Z toho důvodu je nutné výše uvedený termín chápat jako objektivní prekluzivní lhůtu, během níž musí správní orgány vydat rozhodnutí o umístění stavby.

V případě, že rozhodnutí o umístění stavby s využitím § 188a stavebního zákona nebude vydané do 31. 12. 2020, je nezbytné žádost zamítnout, protože od 1. 1. 2021 toto ustanovení nebude možné v řízení o umístění stavby aplikovat.

V případě, že vydané rozhodnutí do uplynutí tohoto termínu bylo vydáno, ale nenabýlo právní moci, přicházejí v úvahu následující dvě základní varianty:

- proti rozhodnutí není podáno odvolání a rozhodnutí nabude právní moci uplynutím zákonné lhůty 15 dnů, k čemuž může dojít i po 1. 1. 2021;
- proti rozhodnutí je podáno odvolání, pak nadřízený krajský stavební úřad napadené rozhodnutí pro rozpor s právními předpisy zruší a řízení zastaví, protože ustanovení § 188a stavebního zákona již nebude možné využít.

Vzhledem k poměrně dlouhému časovému období, po kterém bylo možné výše zmíněné přechodné ustanovení využít, lze předpokládat, že všechny obce, které se chtějí dále územně rozvíjet, měly dostatek času na pořízení územního plánu. Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo v minulých letech celou řadu dotačních titulů zaměřených na pořízení územních plánů, které mohly obce využít. Nicméně je zcela v pravomoci zastupitelstva příslušné obce, jestli rozhodne o pořízení územního plánu. Zastupitelstvo obce rozhodne o pořízení územního plánu buď z vlastního podnětu, nebo na návrh. Návrh na pořízení územního plánu může zastupitelstvu obce podle § 44 stavebního zákona podat orgán veřejné správy, občan obce, fyzická nebo právnická osoba, která má vlastnická nebo obdobná práva k pozemku nebo stavbě na území obce, a také oprávněný investor (tj. vlastník, správce nebo provozovatel veřejné dopravní nebo veřejné technické infrastruktury).

Závěrem je třeba zdůraznit, že stavební zákon pro účely umístění staveb vychází z obecného principu, že stavby se především umísťují v zastavěném území a zastavitelných plochách. Možnost umísťovat stavby podle § 188a stavebního zákona reguluje jejich umísťování v nezastavěném území obcí bez územního plánu, a jak bylo výše uvedeno, končí 31. 12. 2020.

KVALIFIKAČNÍ POŽADAVKY PRO VÝKON ČINNOSTI NA OBCENÉM STAVEBNÍM ÚŘADU

Upozorňujeme, že metodika MMR týkající se kvalifikačních požadavků pro výkon činnosti na obecném stavebním úřadu, která byla uveřejněna ve Stavebně správní praxi v č. 4/2020, je aktualizována. Aktualizovaná metodika je k dispozici na webových stránkách MMR v sekci Stanoviska a metodiky – Územní rozhodování a stavební řád.

Odbor stavebního řádu MMR

INFORMACE Z VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ SOUDŮ Z OBLASTI STAVEBNÍHO ŘÁDU

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2020, č. j. 9 As 207/2020-32

NOVÉ ROZHODNUTÍ O DODATEČNÉM POVOLENÍ STAVBY A OBNOVA ŘÍZENÍ O ODSTRANĚNÍ STAVBY

§ 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů § 100 odst. 1; § 101 písm. b) a § 102 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Právní věta:

V řízení o dodatečném povolení stavby je možné vydat nové rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu. Takové nové rozhodnutí může při dodržení podmínek § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu sloužit jako důvod pro obnovu řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil s názorem správních orgánů, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 7. 2020, č. j. 22 A 66/2019-39 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Vybráno z odůvodnění:

I. Vymezení věci

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále jen „žalovaný“), rozhodnutími ze dne 10. 6. 2019, č. j. MSK 66386/2018, a ze dne 13. 6. 2019, č. j. MSK 92418/2019, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Obecního úřadu M. u J., stavebního odboru (dále jen „stavební úřad“), který zastavil řízení o žádostech žalobkyně o vydání nových rozhodnutí, a to v řízení o dodatečném povolení stavby (rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 13. 3. 2018, č. j. OUMJ 590/2018) a v řízení o odstranění stavby (rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 13. 3. 2018, č. j. OUMJ 591/2018). Žalobkyně se domáhala provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí, neboť rozhodnutím ze dne 7. 10. 2014, č. j. OUMJ 2053/2014, stavební úřad zamítl žádost jejího právního předchůdce, Ing. I. Ch., o dodatečné povolení stavby „garáž“ na pozemcích p. č. X, X a X v k. ú. M. u J. a rozhodnutím ze dne 6. 5. 2015, č. j. OUMJ 914/2015, nařídil odstranění této stavby.

Žalobkyně se následně žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) domáhala zrušení obou rozhodnutí žalovaného. Krajský soud její žalobě vyhověl, obě rozhodnutí žalovaného zrušil a věci mu vrátil k dalšímu řízení.

Poukázal na to, že žalobkyně se domáhala vydání nového rozhodnutí v souladu s § 101 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a to poté, co stavební úřad rozhodl dne 6. 5. 2015 o odstranění stavby garáže a rozhodnutí nabylo dne 2. 9. 2015 právní moci. Žádost o dodatečné povolení stavby byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 7. 10. 2014 s odůvodněním, že část stavby se nachází na pozemku p. č. X, tedy v nezastavěném území, s funkčním využitím plochy – zemědělské pozemky, a proto je stavba garáže v tomto území nepřijatelná, neboť není umístěna v souladu s územním plánem obce. Žalobkyně podala dne 13. 11. 2017 stavebnímu úřadu žádost o vydání nových rozhodnutí v řízeních o dodatečném povolení stavby a o odstranění stavby, s odůvodněním, že byla schválena změna územně plánovací dokumentace, a odpadl tak jediný důvod, pro který byla žádost o dodatečné povolení stavby zamítnuta, a bylo rozhodnuto o jejím odstranění. Stavební úřad rozhodl dne 13. 3. 2018 tak, že obě řízení zahájená na základě žádosti žalobkyně zastavil, a to se shodným odůvodněním, resp. s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 8. 2015, č. j. 2 As 166/2015-33, podle kterého není možné vést samostatně řízení o dodatečném povolení stavby, aniž by předtím bylo zahájeno řízení o jejím odstranění, a žalovaný tato rozhodnutí potvrdil.

Takový závěr pokládal krajský soud za příliš formalistický. Skutková situace ve věci řešené v rozsudku č. j. 2 As 166/2015-33 byla odlišná od této přezkoumávané věci. Jak vyplývá z citovaného rozsudku, řízení o odstranění stavby tam proběhlo bez toho, že by stavebník požádal o dodatečné povolení stavby. To učinil až poté, kdy rozhodnutí o odstranění stavby nabylo právní moci. V tomto kontextu je nutno číst citovaný rozsudek NSS a jeho závěry, že nelze vést řízení o dodatečném povolení stavby, aniž by předtím bylo zahájeno řízení o jejím odstranění, není tedy vůbec možné uvažovat o vedení zcela samostatného řízení o dodatečném povolení stavby. V této přezkoumávané věci je však situace jiná v tom, že řízení o dodatečném povolení stavby bylo vedeno, žádost byla pravomocně zamítnuta, a poté bylo rozhodnuto o odstranění stavby. Existuje tedy řádně a včas uplatněná žádost o dodatečné povolení stavby, na niž je možno „navázat“ s použitím § 101 písm. b) správního řádu. Negativní rozhodnutí žalovaného a jemu předcházející rozhodnutí stavebního úřadu ohledně žádosti o nové řízení ve věci dodatečného povolení stavby, založené pouze na vytržené citaci rozsudku NSS č. j. 2 As 166/2015-33, tak neobstojí.

Zároveň – právě s ohledem na úzkou souvislost obou řízení (dodatečné povolovacího a odstraňovacího) – představovala tato situace podle krajského soudu důvod pro stavební úřad také k novému „otevření“ řízení o odstranění stavby, ačkoli obecně typově jde o řízení zahajované z úřední povinnosti. Novým řízením o dodatečném povolení stavby se totiž stavební úřad ocitá v postavení, na něž pamatuje § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) – po uplatnění žádosti o dodatečné povolení stavby stavební úřad přerušil řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Krajský soud si byl vědom rozsudku NSS ze dne 11. 1. 2018, č. j. 1 As 272/2017-82, jehož právní věta zní: „Pokud bylo pravomocně rozhodnutí vydáno v řízení zahájeném ex officio, není možno zahájit a vést nové řízení podle

§ 101 písm. b) správního řádu, neboť není splněna podmínka existence dříve zamítnuté žádosti.“ Tento rozsudek NSS se však sice zabýval novým řízením podle správního řádu v souvislosti s řízením o odstranění stavby, resp. terénních úprav, avšak původní řízení probíhalo v režimu § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb. (dále jen „starý stavební zákon“). Podle něj bylo vedeno pouze jedno řízení (o odstranění stavby), které se nepřerušovalo po případné žádosti o dodatečné povolení stavby, a výsledkem řízení bylo buď rozhodnutí o odstranění stavby, nebo rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. V případě řešeném v rozsudku č. j. 1 As 272/2017-82 navíc nebyla vůbec podána žádost o dodatečné povolení, takže nebylo možno vůbec uvažovat o podmínce existence dřívější zamítnuté žádosti. V nyní posuzovaném případě tudíž neobstojí ani rozhodnutí stavebního úřadu a žalovaného ohledně nového řízení ve věci odstranění stavby. Krajský soud proto žalobě vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

Žalovaný (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností a trval na svém závěru, že odůvodnění rozsudku č. j. 2 As 166/2015-33 je na projednávanou věc přiléhavé, a jeho závěry jsou proto aplikovatelné i v této věci. Z § 129 stavebního zákona jasně vyplývá, že řízení o dodatečném povolení stavby je řízením zahajovaným na žádost poté, co je z moci úřední zahájeno řízení o odstranění stavby. Jedná se o samostatné řízení v rámci řízení o odstranění stavby. Z § 129 odst. 2 stavebního zákona tedy plyne, že nelze vést nové řízení o dodatečném povolení stavby a vydat nové rozhodnutí ve věci, aniž by před tím mohlo být znovu „otevřeno“ řízení o odstranění stavby. Protože řízení o odstranění stavby bylo zahájeno z moci úřední, nelze jej otevřít postupem podle § 101 písm. b) správního řádu, neboť by nebyla splněna podmínka existence dříve zamítnuté žádosti, jak ostatně potvrzuje i rozsudek NSS č. j. 1 As 272/2017-82. Stěžovatel se proto domníval, že nepostupoval příliš formalisticky.

Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s argumentací krajského soudu. Poukázala na to, že stavba se nachází na části tří parcel, přičemž pouze ve vztahu k jedné z nich (tedy v nepárné části) byla původně v rozporu s územním plánem obce, který však vznikl desítky let po vzniku samotné stavby. Samotná stavba vznikla na základech stavby, která byla řádně povolena. Nedává smysl, aby musela být odstraněna stavba, která okamžitě po jejím odstranění může být povolena, ale po dobu její existence tak učinit nelze. Napadená rozhodnutí žalovaného spočívají na zcela formalistickém závěru, že řízení o odstranění stavby lze zahájit jen z moci úřední, proto nelze vydat ani nové rozhodnutí na žádost a řízení o žádosti o dodatečném povolení stavby nemůže být vedeno bez řízení o odstranění stavby, proto není přípustné ani vydání nového rozhodnutí. Jedná se tak fakticky o argumentaci kruhem. Závěrem žalobkyně uvedla, že podala příslušným orgánům žádost o obnovu řízení, která byla zamítnuta.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

Po posouzení, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, NSS přistoupil k vypořádání kasačních námitek. Stěžovatel se domníval, že nelze vydat nové rozhodnutí v případě, kdy bylo vydáno již

pravomocné rozhodnutí o odstranění stavby a v rámci řízení o odstranění stavby byla rovněž zamítnuta žádost o dodatečné povolení stavby. Podle jeho názoru tomuto postupu brání jak znění § 129 stavebního zákona, tak judikatura NSS, zejména rozsudky č. j. 2 As 166/2015-33 a č. j. 1 As 272/2017-82.

Podle § 101 písm. b) správního řádu: *Provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže (...) novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta.*

Podle § 102 odst. 3 správního řádu: *Nové řízení podle § 101 lze zahájit na žádost i v případě, že původní řízení bylo zahájeno z moci úřední, a naopak. Žádost může podat kterýkoli z účastníků původního řízení, nebo jeho právní nástupce za předpokladu, že je původním rozhodnutím přímo dotčen.*

Podle § 129 odst. 2 stavebního zákona: *Stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení.*

NSS se nejprve zabýval povahou obou řízení, tj. řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby a jejich vzájemným vztahem.

V rozsudku ze dne 27. 1. 2010, č. j. 1 Ans 9/2009-87, NSS uvedl, že „řízení o odstranění stavby uvedené v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je prostředkem k odstranění tzv. černých staveb. Nebylo by však v souladu s principem proporcionality, aby k jejich odstranění došlo vždy a za všech okolností, neboť by tak mohlo dojít k nepřiměřenému zásahu do práv vlastníka stavby či stavebníka. Z tohoto důvodu zákon umožňuje (za kumulativního splnění několika zákonných podmínek), aby byla černá stavba dodatečně povolena. Pro dodatečné povolení stavby zákon konstruuje speciální řízení zahajované na žádost stavebníka nebo vlastníka poté, co je již z moci úřední vedeno řízení o odstranění stavby. Řízení o dodatečném povolení stavby je tedy specifickým prostředkem navázaným na řízení o odstranění stavby, pomocí něhož lze zabránit odstranění stavby, která je v rozporu s rozhodnutím stavebního úřadu nebo je postavena bez takového rozhodnutí.“ Dále konstatoval, že řízení o odstranění stavby a řízení o jejím dodatečném povolení spolu velmi úzce souvisejí. Ří-

zení o odstranění stavby je řízením prvotním, obligatorním, které musí být zahájeno vždy, jsou-li pro to splněny zákonné podmínky. Řízení o dodatečném povolení stavby je naproti tomu řízením fakultativním, neboť záleží pouze na žádosti stavebníka (a splnění dalších zákonných podmínek), zda bude zahájeno a vedeno. V rozsudku ze dne 23. 11. 2011, č. j. 3 As 18/2011-117, NSS na tyto závěry navázal a konstatoval, že řízení o dodatečném povolení stavby je svou povahou akcesorické k řízení o odstranění stavby. V rozsudku ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 As 207/2014-36, NSS uvedl, že řízení o dodatečném povolení stavby je specifické tím, že je vloženo do řízení o odstranění nepovolené stavby a do jisté míry je s ním svázáno. Předmět řízení o odstranění stavby vymezuje stavební úřad, neboť jde o řízení zahajované z úřední povinnosti, a žadatel o dodatečné stavební povolení nemůže svou žádostí takto vymezený předmět řízení překročit.

Ačkoliv jsou obě řízení vzájemně provázána, zároveň jsou v určité míře samostatná, neboť rozhodnutí, kterým nebyla stavba dodatečně povolena, je samostatným rozhodnutím, které lze napadnout odvoláním a poté žalobou (viz rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2014, č. j. 5 As 108/2013-33). Obdobně lze napadnout i rozhodnutí o odstranění stavby.

V projednávané věci podal právní předchůdce žalobkyně v průběhu řízení o odstranění stavby žádost o její dodatečné povolení. Ta byla následně rozhodnutím ze dne 7. 10. 2014 zamítnuta, a to z důvodu nesouladu stavby s územním plánem. Rozhodnutím ze dne 6. 5. 2015 stavební úřad rozhodl o odstranění stavby. Ještě před uplynutím lhůty k odstranění stavby však došlo ke změně územního plánu a žalobkyně se žádostmi o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu domáhala vydání nového rozhodnutí jak v řízení o odstranění stavby, tak v řízení o dodatečném povolení stavby. Stavební úřad řízení o vydání nových rozhodnutí v obou případech zastavil, stěžovatel odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil, a to s odkazem na judikaturu NSS. Krajský soud naopak vyložil judikaturu NSS odlišně od stěžovatele. Bylo tedy třeba vyjasnit, jaký vliv mají oba krajským soudem citované rozsudky na projednávanou věc.

Podle rozsudku č. j. 2 As 166/2015-33 nelze vést řízení o dodatečném povolení stavby, aniž by před tím bylo zahájeno řízení o jejím odstranění, a není vůbec možné uvažovat o vedení zcela samostatného řízení o dodatečném povolení stavby. Jak ale správně poukázal krajský soud, ve věci řešené v citovaném rozsudku byla žádost o dodatečné povolení stavby podána až po rozhodnutí o odstranění stavby, nikoliv během řízení o odstranění stavby. Zároveň nebyla podána ani žádost o vydání nového rozhodnutí. Právě ustanovení správního řádu týkající se vydání nového rozhodnutí podle názoru NSS skutkově odlišují případ řešený v rozsudku č. j. 2 As 166/2015-33 od projednávané věci a odůvodňují jiné řešení.

Ustanovení § 101 správního řádu o novém rozhodnutí v určitých případech prolamuje překážku věci pravomocně rozhodnuté podle § 48 odst. 2 správního řádu, podle něž přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou, a stejně tak i pravidlo o tzv. materiální právní moci rozhodnutí zakotvené v § 73 odst. 2 správního řádu, podle něž je pravomocné rozhodnutí závazné pro účastníky řízení, v němž bylo vydáno, a pro všechny správní orgány. S výjim-

kou § 101 písmeno a) správního řádu se novým rozhodnutím podle § 101 správního řádu původní rozhodnutí neruší, nové rozhodnutí pouze brání jeho vykonatelnosti nebo jiným jeho právním účinkům (§ 102 odst. 9 správního řádu). Nové řízení lze provést a nové rozhodnutí vydat jen z důvodů taxativně vypočtených v § 101 správního řádu. Pro možnost zahájit nové řízení není správním řádem stanovena žádná lhůta.

Z výčtu důvodů, pro něž je možno zahájit nové řízení a vydat nové rozhodnutí, byl pro tento nynější případ podstatný § 101 písm. b) správního řádu. Při jeho aplikaci NSS připomenul, že pravomocné rozhodnutí o zamítnutí žádosti netvoří překážku věci pravomocně rozhodnuté ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu, neboť nepřiznává žadateli žádná práva ani neukládá žádné povinnosti. Takovéto rozhodnutí tedy nenabývá tzv. materiální právní moci. Negativní původní rozhodnutí proto správnímu orgánu v provedení nového řízení a vydání nového, tentokrát pozitivního rozhodnutí ve věci, nijak nebrání.

Podstatou vydání tzv. nového rozhodnutí je nové posouzení již pravomocně rozhodnuté věci – a to buď za stejných, anebo změněných výchozích skutkových či právních podmínek. Nové řízení s řízením původním v podstatě tvoří jeden celek. Tuto tezi potvrzuje i komentářová literatura (blíže viz Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D. *Správní řád*. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 567–573, či Vedral, J. *Správní řád*. Komentář. 2. vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, s. 891), která sice hovoří o (relativní) samostatnosti nového řízení ve vztahu k původnímu řízení, avšak současně konstatuje, že mezi nimi jsou samozřejmě určité styčné plochy. A právě onou styčnou plochou je zde to, že předmětem řízení je stále stejná žádost a že nové řízení je vedeno a nové rozhodnutí ve věci vydáváno na základě této původní žádosti.

Základní podmínkou pro aplikaci § 101 písm. b) správního řádu je tedy pravomocné zamítnutí původních žádostí (návrhů). Tato podmínka byla v projednávaném případě splněna, neboť žalobkyně v rámci řízení o odstranění stavby podala žádost o její dodatečné povolení. Zároveň došlo podle jejího názoru i ke změně podmínek, které by nyní umožnily vyhovění její žádosti.

NSS se proto ztotožnil s názorem krajského soudu ve vztahu k aplikaci rozsudku č. j. 2 As 166/2015-33 a měl za to, že tento rozsudek není dostatečně přílehlavý pro stěžovatelův závěr, že není možné vydat nové rozhodnutí v řízení o dodatečném povolení stavby. V projednávané věci totiž na rozdíl od situace řešené v rozsudku 2. senátu došlo k podání žádosti o dodatečné povolení stavby v rámci řízení o jejím odstranění, a existuje zde tak v souladu s § 101 písm. b) správního řádu a citovanou judikaturou NSS žádost o vydání nového rozhodnutí, na kterou je možné navázat. Závěr, že není možné vést řízení o dodatečném schválení stavby po vydání pravomocného rozhodnutí o odstranění stavby, tak právě s ohledem na možnost vydání nového rozhodnutí neobstojí. NSS se tedy nedomnívá, že by nebylo v projednávané věci možné prostřednictvím nového rozhodnutí dosáhnout dodatečného povolení stavby. Ačkoliv mezi řízením o odstranění stavby a řízením o dodatečném povolení stavby existuje úzké propojení, není toto propojení takového charakteru, že by znemožnilo vydání nového rozhodnutí v tomto řízení a jeho samostatné vedení podle § 101 písm. b) správního řádu po právní moci rozhodnutí o odstranění stavby.

Důvody, o které opřel NSS v rozsudku č. j. 2 As 166/2015-33 své závěry, tedy obavy před nevykonatelností a paralyzou procesu odstraňování černých staveb, zde nemohly obstát, neboť institut nového rozhodnutí je založený na novém posouzení již pravomocně rozhodnuté věci a zároveň, jak bude uvedeno níže, se NSS nedomníval, že by provedením nového řízení o dodatečném povolení stavby mohlo být automaticky „otevřeno“ řízení o odstranění stavby.

Jestliže je tedy možné vydat nové rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu v řízení o dodatečném povolení stavby, je nutné se zabývat otázkou, jaký vliv bude mít toto nové rozhodnutí na již pravomocně ukončené řízení o odstranění stavby. Bez možnosti dosáhnout odvrácení následků rozhodnutí o odstranění stavby totiž nové rozhodnutí, které stavbu dodatečně povolí, nemá žádné praktické důsledky.

V tomto ohledu se NSS neztotožnil s právním názorem krajského soudu na otázku „znovuotevření“ řízení o odstranění stavby a s jeho odůvodněním pro odchýlení se od závěrů vyslovených v rozsudku NSS č. j. 1 As 272/2017-82. Podle právní věty tohoto rozsudku pokud bylo pravomocně rozhodnutí vydáno v řízení zahájeném ex officio, není možno zahájit a vést nové řízení podle § 101 písm. b) správního řádu, neboť není splněna podmínka existence dříve zamítnuté žádosti.

Jak již NSS uvedl výše, v souladu s § 101 písm. b) správního řádu je možné provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí v případě, kdy novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta.

V rozsudku č. j. 1 As 272/2017-82 se NSS sice zabýval vydáním nového rozhodnutí v řízení o odstranění stavby podle starého stavebního zákona v situaci, kdy nebyla podána žádost o dodatečné povolení stavby, nicméně jeho závěry týkající se výkladu § 101 písm. b) ve spojení s § 102 odst. 3 správního řádu jsou natolik obecné, že je lze aplikovat bez ohledu na to, o jaké řízení se v projednávané věci jednalo, a to pokaždé, kdy se účastník řízení domáhá vydání nového rozhodnutí v řízení zahájeném ex officio. V bodech [59] a násl. uvedeného rozsudku NSS k aplikaci § 101 písm. b) správního řádu konstatoval, že „[j]iž z konfrontace těchto skutkových okolností je bez dalšího zjevné, že nebyly dány zákonné podmínky pro postup stavebního úřadu dle tohoto ustanovení, neboť ve věci neexistovala žádost, která byla pravomocně zamítnuta, a které by bylo možno v novém řízení vyhovět. Předmětem nového řízení byla změna rozhodnutí, které bylo vydáno v řízení vedeném ex officio a v takovém případě není možno podle § 101 písm. b) správního řádu postupovat. Soud si je vědom, že dle § 102 odst. 3 správního řádu lze nové řízení podle § 101 zahájit na žádost i v případě, že původní řízení bylo zahájeno z moci úřední, a naopak. Již z jazykového výkladu § 101 písm. b) správního řádu je však bez pochyb seznatelné, že § 102 odst. 3 se zde uplatní pouze jednosměrně, tedy v tom smyslu, že nové řízení lze zahájit a vydat v něm rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu i z moci úřední, přestože původní rozhodnutí bylo zahájeno na žádost. Nemůže však nastat situace, kdy by bylo vydáno nové rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, ačkoli původní řízení bylo zahájeno ex officio, neboť by absentovala základní podmínka existence dříve zamítnuté žádosti umožňující takové řízení vůbec vést.“

NSS neshledal žádné důvody, pro které by bylo nutné se v projednávané věci od závěrů vyslovených ve výše citovaném rozsudku odchýlit. Skutkové či právní rozdíly, na které poukazyval krajský soud, nebyly přesvědčivé. Řízení o odstranění stavby bylo v projednávané věci zahájeno z moci úřední, a v souladu s citovaným rozsudkem zde proto absentuje žádost, o které by bylo možné v souladu s § 101 písm. b) správního řádu znovu rozhodnout. Pomíjet tuto podmínku s poukazem na to, že v citovaném rozsudku bylo rozhodováno podle starého stavebního zákona, a na to, že na rozdíl od projednávané věci nedošlo k žádosti o dodatečné povolení stavby, podle NSS není možné. Ačkoliv je v projednávané věci skutkový stav rozdílný, důležitá je existence žádosti, která v řízení zahájeném z moci úřední chybí. Řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby jsou sice vzájemně propojená, to však neznamená, že by bylo možné vydat nové rozhodnutí v řízení o odstranění stavby na základě žádosti o dodatečné povolení stavby.

Ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona upravuje postup stavebního úřadu v rámci klasického prvostupňového řízení o odstranění stavby a v jeho rámci zakotvuje provázanost řízení o dodatečném povolení stavby s řízením o odstranění stavby, která se projevuje např. tím, že byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Zároveň je však rozhodnutí v obou řízeních samostatně napadnutelné odvoláním či žalobou, a nejedná se tedy o pouhé „řízení v řízení“.

Propojenost obou řízení (o odstranění stavby a o dodatečném povolení stavby) není takového charakteru, aby znemožnila vést jedno řízení bez druhého i v případě postupu podle § 101 písm. b) správního řádu. Ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona podle názoru NSS nebrání samostatnému vedení nového řízení o dodatečném povolení stavby (na rozdíl od názoru stěžovatele), zároveň však neumožňuje novým rozhodnutím v řízení o dodatečném povolení stavby automaticky otevřít řízení o odstranění stavby, které bylo zahájeno z moci úřední (na rozdíl od názoru krajského soudu). Krajský soud i stěžovatel, ač s opačnými závěry, vycházeli totiž ze stejného předpokladu, že obě řízení jsou natolik provázaná, že není možné vést řízení o dodatečném povolení stavby bez řízení o odstranění stavby. S tímto závěrem se NSS z výše uvedených důvodů neztotožnil. Právní názor stěžovatele by ve svém důsledku způsobil úplné vyloučení možnosti vydání nového rozhodnutí v řízení o odstranění stavby, případně v řízení o dodatečném povolení stavby, zatímco naopak podle právního názoru krajského soudu by bylo možné vydat nové rozhodnutí v obou řízeních i bez splnění podmínek § 101 písm. b) správního řádu a bez jakéhokoliv časového omezení.

Jelikož je tedy možné v projednávané věci provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí v řízení o dodatečném povolení stavby, ale již není možné pouze s odkazem na žádost o dodatečné povolení stavby provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí v řízení o odstranění stavby, které bylo zahájeno z moci úřední, zabýval se NSS otázkou, zda existuje jiná možnost, jak se s novým rozhodnutím dodatečně povolujícím stavbu domoci překonání rozhodnutí o odstranění stavby. Podle názoru NSS by mohlo být nové rozhodnutí o dodatečném povolení stavby důvodem pro obnovu řízení o odstranění stavby v souladu s § 100 odst. 1 správního řádu.

Podle § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu se řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci na žádost účastníka obnoví, jestliže *bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.*

Takový postup je obecně možný i po vydání nového rozhodnutí o žádosti o dodatečné povolení stavby. NSS si byl vědom skutečnosti, že žádost o obnovu řízení musí být podána do tří měsíců ode dne, kdy se žadatel o důvodu obnovy řízení dozvěděl, nejpozději však do tří let ode dne právní moci rozhodnutí, čímž bude v řadě případů omezen praktický dopad nového rozhodnutí vydaného v řízení o dodatečném povolení stavby na řízení o odstranění stavby. To je však nutným důsledkem časového omezení možnosti podat návrh na obnovu řízení. Odůvodnění krajského soudu ve vztahu k vydání nového rozhodnutí v řízení o odstranění stavby popírá jak zákonné znění § 101 písm. b) správního řádu, tak rozsudek č. j. 1 As 272/2017-82, který se obecně vyjadřuje ke vztahu § 101 písm. b) a § 102 odst. 3 správního řádu.

Z tohoto důvodu se NSS neztotožnil se závěrem krajského soudu ve vztahu k možnosti automatického „znovuotevření“ řízení o odstranění stavby a vydání nového rozhodnutí v tomto řízení. Krajský soud zrušil jedním výrokem jak stěžovatelovo rozhodnutí, kterým zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu o zastavení řízení o vydání nového rozhodnutí ve věci odstranění stavby, tak stěžovatelovo rozhodnutí, kterým zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu o zastavení řízení o vydání nového rozhodnutí ve věci žádosti o dodatečné povolení stavby. Ve vztahu k vydání nového rozhodnutí v řízení o odstranění stavby nebyl právní názor krajského soudu správný. Jakkoli NSS nesouhlasil s právním názorem krajského soudu pouze ve vztahu ke zrušení stěžovatelova rozhodnutí ve věci odstranění stavby, nezbylo mu než zrušit jeho rozsudek jako celek.

*Přílohu Stavebně právní praxe připravila:
Mgr. Tamara Blatová, ÚÚR*